

Hogy az olvasás ne legyen kín

Csongrád megye három településén közel ezer óvodás és iskolás gyerek

vesz részt abban az országban egyedülálló programban, melynek lényege az olyan alapvető értelmi képességek személyre szabott fejlesztése, mint a számolás, az olvasás vagy a logikai összefüggések megértése.

Nem férhet kétség ahhoz: baj van az alapvető értelmi készségek elsajátításával az iskolákban. Egyre több a dislexiás gyerek, az pedig talán sosem derül ki, hányan bajlódhatnak még felnőtt korban is például a mértékegység-átváltással. Ezért van különösen nagy jelentősége annak az országban egyedülálló négyéves programnak, amely a SZTE Pedagógiai Tanszékének irányításával kezdődött Szegeden és a megye két településén, Domaszéken és Zákányszéken. Négy iskolában és hat óvodában közel ezer gyerek úgynevezett kritikus kognitív készségeit méri fel, követik nyomon és próbálják tudatosan fejleszteni a középső csoporttól a hatodik osztályig, személyre szabott program alapján. Ezek azok az alapvető értelmi készségek, melyek megfelelő fejlettsége és begyakorlása nélkül nem boldogulhat a gyerek az iskolai tananyag elsajátításával sem. Ilyenek a számlálás-számolás, az olvasás, a tapasztalat alapján történő következtetés, a mértékváltás, az összefüggés-megértés és az olva-

Balogh Mária csoportja a Gyertyámos utcai óvodában. Nem az „átlag” a cél. (Fotó: Miskolczi Róbert)

sáshoz nélkülözhetetlen beszédhang-hallás. Ezeket a dolgokat nem elég egyszer, alapszinten elsajátítani, azt is biztosítani kell, hogy a gyerekek kellően be is gyakorolják azokat. Ellenkező esetben egész életükben kín lesz számukra az olvasás, a számolás, a tanulás. – Mindössze néhány olyan alapvető készség van, amelynek hiánya menthetetlenül megpecsételi a gyerekek sorsát. Ezekre kellene sokkal inkább odafigyelni ahelyett, hogy mindent meg akarunk tanítani az iskolában – mondja Nagy József, a Pedagógiai Tanszék vezetője.

A program egyénre szabott része abból áll, hogy a tanács és a mellette működő képességfejlesztő akadémiai kutatócsoport munkatársai doktorandusz hallgatók közreműködésével először felméri az óvodákban, iskolákban a gyerekek készségeit, majd mindenkinél kidolgozzák a személyre szabott fejlesztési tervet. Azt azután az pedagógusok kezdik el egy speciális tréning és a szakemberekkel való folyamatos konzultáció alapján, erre a célra kifejlesztett módszertani füzetek segítségével. Ettől kezdve folyamatosan figyelemmel kísérik

és – írásban és videó-felvételkel – regisztrálják a gyerekek kritikus készségeinek fejlődését. – A programban éppen az a jó, hogy minden gyereket a maga szintjén próbálunk nagyon intenzíven fejleszteni, és nem egy átlaghoz akarunk mindenkit eljuttatni – mondja a programban résztvevő Gyertyámos utcai óvoda pedagógusa, Balogh Mária.

Azon túl, hogy a résztvevő gyerekek profitálnak a dologból, a program arra is jó, hogy a szakemberek minden eddiginél alaposabb képet kapjanak az alapvető értelmi képességekkel kapcsolatos problé-

mákról, a tudatos fejlesztés eredményeiről. Ennek alapján fogalmazzák majd meg összegző tapasztalataikat, következtetéseiket, és javaslatokat az olvasással, számolással és a többi alapvető készséggel kapcsolatban egyre gyakrabban felmerülő problémákra. A jelenleg csak Csongrádban zajló programot szegedi központtal még ebben a tanévben az ország 40 iskolájában és 60 óvodájában is elindítják az Országos Tudományos és Kutatási Alap és a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány támogatásával.

Keczer Gabriella

miről írt a DM?

75 éve

Szegedi postaigazgatóság

A Takarékosági Bizottság egyik legutóbbi tárgyalásán konkrét formában hangzott el a terv, hogy meg kell szüntetni a szegedi postaigazgatóságot. Amint a terv nyilvánosságra került, kínos feltűnést keltett az egész nyilvánosság előtt, hangoztatták, hogy most már minden takarékoskódot Szegeden rendelnek el.

Először be akarták szüntetni a Ferenc József tudományegyetemet, nem régebben feloszlatták a 40 éve működő vasúti központi leszámaló hivatalt. A kamara belátta a terv súlyosságát és azonnal felterjesztéssel fordult ebben az ügyben a miniszterhez, melyhez csatlakozott a polgármester és a főispán tiltakozása. (1925)

50 éve

A zenekonzervatórium új tanéve

A Szegedi Állami Zenekonzervatóriumban még folynak a felvételi vizsgák. Az intézet tanárai most az általános iskolákat járják be, hogy felkutatják azokat a gyermekeket, akikben zenei hajlamok rejlenek. Igen fontos lépés ez, mert a múlt reakciós, népellenes kultúrpolitikája nem engedte a népi tehetségek kifejlődé-

sét, s a dolgozó nép sok tehetséges gyermeke kallódott el az életben. Nagy hátrány a zenei oktatás számára a nem megfelelő épület, ami az oktatás rovására megy. Remélhető, hogy az öt éves terv folyamán felépül Szegeden a zenepalota, amely minden tekintetben megfelel majd. (1950)

25 éve

A jövő lakótelepei

Moszkvában már elkészítették annak a kísérleti lakótelepnek az alapjait, amely merőben különbözik az eddigiektől. A jövő lakótelepe zöldövezetben „úszik”. A lakóházak teljesen elhelyezett tömbjei és a kereskedelmi-venedéglátó központ egymástól elválasztva helyezkednek el. A közlekedési utak nem érintkeznek a nagypanelokból készült lakóházakkal, de elkülönítik a gyalogosforgalmat a gépjárműforga-

lomtól. A gyalogosok számára kanyargó fasorokkal övezett utakat képeznek ki, megteremtve a maximális biztonságot és nyugalmat. Lényeges, hogy művelődési házat, sportpályákat uszodákat építenek a telepeken és így valamennyi lakót be lehet vonni a tömegsportba. A föld alá viszik a közlekedés jelentős részét, szökőkutak, akvárium és pálmaházak díszítik majd a telepeket. S mindez nem a távoli jövő. (1975)

Répa-rádió

Munkatársunktól

Ma, kedden délután 3 órától ismét szól a Magyar Rádió szegedi stúdiójából a Répa. Az egyetemisták által készített műsor rövid, színes riportokat és sokféle muzsikát kínál egészen hat óráig a 93,1 MHz-n.

Röszkei ünnep

Munkatársunktól

Röszke önállóvá válásának ötvenedik évfordulójára alkalmából falunapokat rendeznek szeptember 16-án és 17-én. Szombaton 9.30-tól családi sportmatinéra várják a legkisebbeket és szüleiket a Százholdas Pagony Óvoda udvarában.

Délután egy órától a Röszkéről elszármazottaknak tartanak találkozót. Az ünnepi műsor délután 4 órakor kezdődik a sportszarnokban. Kara Pál, a Belügyminisztérium helyettes államtitkára millenniumi emlékezést, Frank József, a Csongrád Megyei Közigazgatás elnöke pedig megyezászlót ad át a településnek.

Az erdélyi Végvár és Csíkszentdomokos, valamint a vajdasági Kanizsa, Horgos és Bajmok küldöttjei mellett a Szeged Táncegyüttes tagjainak is tapsolhat a közönség.

A szombati napot tűzijáték és utcabál zárja. Másnap, vasárnap a kilenc órás ünnepi szentmisével kezdődik a program. A Búcsú téri 10 órától fogathajtóversenyt rendeznek. Délután 4 órakor pedig „megyecegyes” mérkőzést szervezhetnek a nézők, a hazaiak Mórahalommal csapnak össze.

MA

A SZÁZSZORSZÉP GYERMEKHÁZBAN 10-től 11 óráig Kismama-baba klub; 16 órától fogvédelmi tanácsadás gyermekek részére.

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJA (Dózsa Gy. u. 5.) 13-tól 16 óráig „Újra dolgozom”, munkaügyi tanácsadás. 13-tól 15 óráig Fehér Gyűri Közhasznú Egyesület ingyenes jogi tanácsadást ad bűncselekmény sértettjeinek.

A JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 14 órától kézimunka szakkör. A Nyugdíjas Klub programja. ENERGIATAKARÉKOSÁGI TANÁCSADÁS 15.30-tól 18 óráig a Technika Házban (Kígyó u. 4.).

KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ – a Royal Szállóban 18 órakor Mozgássérülten is élünk címmel. Vendégek: Jaksa Ferenc, a Mozgáskorlátozottak Csongrád Megyei Egyesületének elnöke és Szekeresné dr. Makra Ibolya, az Értelmesebb Életért Alapítvány Kuratórium elnöke. Házigazda: Újszászi Ilona újságíró.

AZ IDEÁL EGÉSZSÉG ÉS ÉLETMÓD KLUBBAN (Bartók B. Műv. Központ Vörösmarty u. 3.) 18 órakor dr. Szabó Mária belgyógyász tart előadást Gyakori betegségek megelőzése gyógyszerek nélkül címmel.

Tiszaszigeti „midisek”

Munkatársunktól

A tiszaszigeti önkormányzat a Szociális és Családügyi Minisztérium pályázatán egymillió forintot nyert. Az összegből óvodaelőkészítőt, úgynevezett midicsoportot indítanak be két

DM ajánló

A JATE-KLUBBAN 21 órától Pál utcai fiúk-koncert.

HOLNAP

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN 10 órától Etká joga. ÉREM- ÉS TELEFONKÁRTYAGYÚJTÓK KLUBJA (Tisza L. krt. 14.) délután fél 3-tól fél 6 óráig.

OLVASÓÓRA gyerekeknek és felnőtteknek a Szentmihályi Művelődési Házban (Kapisztrán u. 50.) 15.30-tól 16.30 óráig.

HANGFORRÁS ZENEI MŰHELY a Forrás Szálló halljában 17 és 20 óra között. Házigazda: dr. Polgár Gyula.

JÓGA A MINDENNAPI ÉLETBEN – előadás és bemutató felnőtteknek délután 5 órakor a Bálint Sándor Művelődési Házban (Szeged, Temesvári krt. 42.).

A FAGYÖNGY KLUBBAN (Gogol u. 23.) 18 órai kezdettel Fodor Erzsébet tart előadást Hogyan gyógyítottam ki magam a gombafertőzésből? címmel.

AZ EGÉSZSÉGESEBB ÓVODÁK NEMZETI HÁLÓZATA EGYESÜLET (Gogol u. 3. III. 305., tel.: 423-474) 16 órától 18 óráig az

óvodás gyermekek szülei részére ingyenes jogi és pszichológiai tanácsadást tart.

A JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 18 órától Amatőr videós-klub Balogh Ferenc vezetésével.

KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ 18 órakor a Royal Szállóban. Öt arany a medencében a Canni Orvosi Világjátékokon. Vendég: dr. Kasza Géza sportorvos. Házigazda: Telek-né Tóth Anna tanár.

RÓKUSI ORGONAESTÉK – DEÁK LÁSZLÓ (Budapest) orgonaestje 19 órakor a Rókusi templomban. Közreműködik Sutyinszki Beáta fuvolán.

ALTERRA Kortárs Előadóművészeti Központ a szegedi Régi Zsinagógában (Hajnóczy u. 12.) 20.30 órakor Metanoia Különműny (Szeged): Túlment (Harminc méter) című előadásának bemutatója. Csütörtökön és pénteken is!

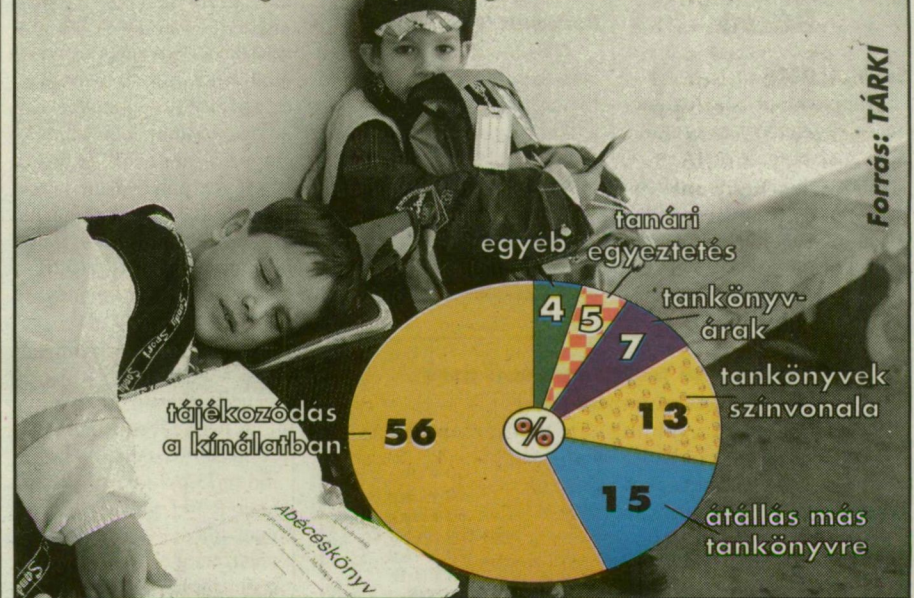
A JATE-KLUBBAN 21 órakor a Venus együttes koncertje. Vendég: Zanzibár.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1-3.) mindennap 10-től 17 óráig tekinthető meg a népművészeti- és kézműves-kiallítás és bemutató. Ma, 16.30 órakor faze-kas szakkör gyerekeknek, holnap 15 órakor hímozó szakkör, 15.30 órakor faze-kas szakkör felnőtteknek.

A könyv jó, a választás nehéz

Fontos, miből tanulnak a gyerekek

Mi okoz gondot a tankönyvválasztásban? (a megkérdezett pedagógusok százalékában)

A Társadalomkutató Intézet (Tárki) az oktatási tárca felkérésére kutatást végzett, hogy feltárja a tankönyvválasztás és tankönyvhasználat legfontosabb kérdéseit. A felmérés során szülők és pedagógusok véleményére egyaránt kíváncsiak voltak a szakemberek.

Az összegzésből kiderül: a tanárok és a tanítók általában elégedettek a tankönyvpiaci kínálattal, a gondot – tájékozódási pontok híján – a széles választékban való válogatás jelenti. Míg az alsó és felső tagozaton tanító

pedagógusok nézete között nincs különbség, addig a magyar, illetve idegen nyelveket tanító az átlagnál elégedettebbek a könyvekkel. Az ábrán látható, hogy a megkérdezett pedagógusok szerint mi jelent problémát, amikor az oktatási segédanyagok legfontosabbikát, a tankönyvet kell kiválasztaniuk.

A kutatás arra is rámutat, hogy a szülőket e fontos döntésből gyakorlatilag kizárják. A tanárok fele szerint a választáskor megfelelő mértékű a szülők beleszólási

lehetősége, s ezen belül több mint negyven százalék úgy véli, a szülőknél egyáltalán nem kellene beleszólniuk a könyvek kiválogatásába. Az iskolás csemeték felmenői ezt másként gondolják. A Tárki adatai szerint a szülők fele meghatározóbb szerepet kívánna magának akkor, amikor a gyermeke tankönyvet kiválasztják. Ezen a csoporton belül minden második szülő nyugodtabb volna, ha minden területen kapcsolódhatna a felelős válogatásba.

O. K. K.